

תיקון (?) 190 - השימוש בנוסחת השילוב החדשה

מאת: בני הפנר

בתיקון 190 נקבעה נוסחת שילוב חדשה והגיע הזמן ללמוד איך משתמשים בה הלכה למעשה | השמינית בסדרת כתבות בה מפורט הנוהל החדש

הרעיון המרכזי סביב נוסחת השילוב החדשה נותר בעינו והוא שיטה ליחסי גומלין בין פטור על מענק פיצויים לפטור על קצבה.

למיטב הבנתי, הגורמים המרכזיים לניסוח נוסחת השילוב החדשה היו:

* נוסחת השילוב הישנה היא נוסחה לא ליניארית.

* נוסחת השילוב הישנה היא נוסחה מורכבת.

כפי שראינו בכתבות הקודמות, נוסחת השילוב הישנה, היא בסיכומו של דבר נוסחה פשוטה ביותר ולהפעלתה נדרש ידע בסיסי בחשבון: כפל, חילוק, חיבור וחסור. בראייה אישית שלי, גם הטיעון לחוסר ליניאריות הוא טיעון לא משכנע. מדובר בנוסחה שאמורה להיות חלק ממערכת תוכנה המחשבת את הפטורים בנושא. אמור לי מה הקצבה הפטורה שברצונך לקבל ואומר לך מה אובדן הפטור הנדרש בתמורה על המענק. לחילופין, אמור לי מה המענק הפטור שברצונך לקבל ואומר לך מה אובדן הפטור הנדרש בתמורה על הקצבה. רובכם בוודאי מכירים נוסחאות לא ליניאריות רבות המשמשות אותנו היטב בנאמנות שנים רבות. לדוגמא, ערך עתידי של סדרת תשלומים שוטפים.

מסוים) ואת ההיוונים הפטורים שהתקבלו. לאחר ההפחתה מתקבלת יתרה הנקראת "יתרת ההון הפטורה".

חלוקת "יתרת ההון הפטורה" - ב-180 (ערכו של "מכפיל ההמרה להון" נכון להיום), תביא לקצבה המזכה הפטורה.

יש לשים לב למספר דברים:

* ערכו של "מכפיל ההמרה להון" קבוע ואיננו קשור למקדם המרת הון לקצבה של התוכנית הספציפית ממנה נמשכת בפועל הקצבה.

* אובדן הפטור חל רק על הקצבה המזכה.

* נוסחת השילוב הקודמת הורכבה משני חלקים - האחד מחשב את אובדן הפטור על הקצבה בהינתן מענק פטור. השני, מחשב את אובדן הפטור על המענק בהינתן פטור על הקצבה. בנוסחת השילוב הנוכחית רשום באופן מפורש אך ורק מסלול אחד, זה המחשב את אובדן הפטור על הקצבה בהינתן מענק פטור. ומה לגבי המסלול השני? תשובה בהמשך.

הרבה יותר פשוט. גם כאן מדובר בטיעון ענייני. לו שאלו אותי, הייתי מאמץ אותו לו ההיסטוריה הייתה שונה, והיו דברים מעולם. כולנו זוכרים שבשנת 2003 הוטל מיסוי על מרכיב הריבית בהפקדה להון מעל תקרת הפקדה מוטבת. שכנעו אותנו באותות ובמופתים, כמה זה חשוב, כמה זה נכון וכמה זה צודק. כולנו גם זוכרים מה קרה בהמשך, לא לפני שהיצרנים חויבו להשקיע כסף רב ב"צביעת הכספים". מספר שנים לאחר מכן הגיעו אחרים לתפקידי המפתח ושכנעו אותנו כמה שזה מיותר והמיסוי בנושא זה בוטל, למעשה רטרואקטיבית. ב-15 השנים האחרונות היו מספר שרי אוצר, מספר נציבי מס הכנסה, מספר ממונים על תחום קופות גמל והרבה פוליטיקאים שבחשו בקדירה. לא אתפלא אם במהלך 15 השנים הבאות יגיעו רעיונות חדשים בנושא.

הבסיס החוקי לנוסחה לפי סעיף 9א

* אדם זכאי לקצבה הפטורה לפי סעיף 9א(ב). (נושא שנדון בהרחבה בכתבות הקודמות).

* אם קיבל גם מענקים פטורים, סעיף 9א(ג) מגדיר את נוסחת השילוב החדשה אותה יש להחיל עליה. הנוסחה מכילה שלושה שלבים:

- קיימת תקרת מקסימום אותה ניתן לנצל לקבלת מענקי פיצויים פטורים, היוונים פטורים וקצבאות פטורות.

- ממנה יש להפחית את המענקים הפטורים שהתקבלו (לאחר שקלול

לדעתי, המקור לשינוי הוא אחר. להפעלה תקינה של נוסחת השילוב הישנה נדרש מידע גולמי שקשה מאד להשיגו, אפילו לטובים שבאנשי המקצוע בתחום. גם לאחר שמושג, מצריך עיבוד מורכב. פקידי שומה, שחוזקותיהם במיסוי אך לא בביטוח, פנסיה וגמל, בוודאי שלא יודעים להשיג אותו, וגם אם ישיגו אותו, אני בספק אם יהיה ביכולתם לחלץ ממנו את הנדרש להפעלה כהלכה של נוסחת השילוב.

לעומת זאת, המידע הנדרש לשימוש בנוסחת השילוב החדשה, פשוט בהרבה. זו לדעתי הסיבה האמיתית.

לטעמי, זהו טיעון ענייני ולו שאלו אותי, הייתי מאשר את הנוסחה החדשה ולו רק מטיעון זה. לפשטות בתחזוקת עולם המיסוי הביטוח הפנסיוני חשיבות רבה בכל מישור שנחשוב עליו.

אבל, ב-15 השנים הבאות אנו "תקועים" עם שתי נוסחאות שילוב. לא סתם "תקועים". לו היינו נדרשים לחשב לפלוני או לפי הנוסחה החדשה או לפי הישנה, ניחא. אולם, כפי שראינו בכתבה הקודמת, ב-15 השנים הבאות נדרש לבצע חישובי כדאיות לפי שתי הנוסחאות על מנת להמליץ לפורש באיזה מהשתיים כדאי לו לבחור. כלומר, מעבר לחישוב לפי השתיים, נדרש לחשוב על קריטריונים לפיהם תבוצע קבלת ההחלטות.

אומרים מקורות יודעי דבר ממס הכנסה, שאומנם תהיה תקופת ביניים (רק 15 שנה...) לא פשוטה, אולם לאחר מכן, העסק יהיה

יודגש כי לכל החישובים נדרשת מערכת מחשב תומכת החלטה. בלעדיה, קשה מאד לבצע את הייעוץ בנושא.

בכתבה הבאה נסביר את הפעלת נוסחת השילוב החדשה במקרים יותר מורכבים.

הכתבה המלאה תופיע בפורטל עדיף.

בני הפנר B.Sc., C.L.U. (Isr), מנכ"ל חברת פתרונות מתקדמים בלייף פלנינג בע"מ.